

Perusturvan asiakasmaksut

PERUSTURVAN ASIAKASMAKSUT 1.1.2020 LUKIEN

Sisällys

1. Kotona annettava säännöllinen palvelu
2. Kotona annettava tilapäinen palvelu
3. Vanhusten asumispalvelut
4. Lyhytaikainen palveluasuminen ja päivähoito
4. Tukipalvelut
 - 5.1. Ateriapalvelu
 - 5.2. Pyykkipalvelu
 - 5.3. Saunapalvelu
 - 5.4. Kauppapalvelu
 - 5.5. Senioreitten toimintapäivä
 - 5.6. Turvapalvelu
 - 5.7. Alvari-palvelu
 - 5.8. Turvahälytyskäynti
6. Omaishoitajan vapaan aikaiset palvelut
7. Päivätoiminta
8. Vammaispalvelulain/kehitysvammalain mukainen asumispalvelu
9. Sosiaalihuoltolain mukainen asumispalvelu ja laitoshoido
10. Lastensuojelun maksut
11. Lapsiperheiden tilapäinen kotipalvelu
12. Kaikissa asiakasmaksupäätöksissä sovelletaan

Perusturvan asiakasmaksut

1. Kotona annettava säännöllinen palvelu

Kotona annettavasta palvelusta peritään käyntikertojen ja asiakkaiden maksukyvyyn mukaan kuukausimaksuna seuraavan taulukon perusteella määräytyvä prosenttiosuus bruttotuloista. Asiakkaalta perittävä maksu ei saa ylittää tuotantokustannuksia. Taulukon tuntirajat ovat suuntaa antavia.

Käyntiä kuukaudessa /maksuprosentti

KÄYNTIMÄÄRÄT		I 1-2 X VKO	II 3-6 X VKO	III 1 X VRK	IV 2 X VRK	V 3 X VRK	VI 4 JA YLI X VRK + YÖ- PARTIO
Henkilö- määrä	Tuloraja €/kk	1-6 tuntia	7-11 tuntia	12-20 tuntia	21-29 tuntia	30-40 tuntia	Yli 41 tuntia
1	576	20 %	25 %	31 %	33 %	34 %	35 %
2	1063	13 %	16 %	19 %	20 %	21 %	22 %
3	1667	10 %	13 %	16 %	17 %	17 %	18 %
4	2062	9 %	11 %	13 %	14 %	14 %	15 %
5	2496	7 %	9 %	11 %	12 %	12 %	13 %
6	2866	6 %	8 %	9 %	10 %	10 %	11 %

Kun henkilömäärä on suurempi kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 350 eurolla ja maksuprosenttia alennetaan 1 prosenttiyksiköllä kustakin seuraavasta henkilöstä. (VN asetus 3 § 21.11.2013). Kotona annettava palvelu katsotaan säännölliseksi, kun se tapahtuu vähintään kerran viikossa ja asiakkuuden päättymispäivämäärä ei ole tiedossa. Asiakasmaksu tarkistetaan aina kun perheen kanssa, kuukausituloissa tai palvelun tarpeessa tapahtuu olennaisia muutoksia. Tuloissa tapahtuvista muutoksista on ilmoitettava päätöksentekijälle.

Asiakkaan joutuessa tilapäisesti sairaala- tai terveyskeskushoitoon, kotihoidon maksu keskeytyy. Muun keskeytyksen ajalta laskutetaan kotihoidon maksu viiden ensimmäisen täyden vuorokauden ajalta. Poissaolosta laskutetaan tulopäivä, mutta ei lähtöpäivää.

Perusturvan asiakasmaksut

2. Kotona annettava tilapäinen palvelu

Tilapäisestä kotipalvelusta peritään maksu käyntien perusteella. Alle 3 h käynnin hinta on 15 €/käyntikerta.

3. Vanhusten asumispalvelut

Palveluasumisen asukasmaksu koostuu seuraavista osa-alueista:

a. Vuokra

Vuokra peritään vuokrasopimuksen mukaisesti.

Vuokraan sisältyvät yhteisten tilojen käyttöoikeus sekä lämpö, vesi ja sähkö.

Vuokrien indeksitarkistus tehdään vuosittain.

Vuokrasuhteen irtisanomisaika on huoneenvuokralain mukainen.

Vuokrasuhde päättyy kuitenkin ilman irtisanomisaikaa asukkaan kuolemantapauksen tai pysyvän muualle siirtymisen johdosta. Laskutus ja vuokrasuhde päättyvät huoneen tyhjäyksestä seuraavana päivänä.

b. Palvelusetelin arvo

Perusturvalautakunta määrittää palvelusetelin arvon vuosittain. Palveluseteli kattaa hoivamaksua. Palvelusetelin arvo määräytyy nettotulojen mukaan.

Nettotuloina huomioidaan mm. eläkkeet, hoitotuki, vuokratulot, talletuskorot sekä muut pääomatulot.

Asukkaan käyttövaraksi on jätävä vähintään 150 €/kk (asiakasmaksulain 7 c § vähintään 108 €/kk). Nettotuloista vähennetään vuokra, ateriamaksu, palvelumaksu ja ylläpito-korvaus. Asukas itse maksaa lääke- ja sairauskulunsa ja muut henkilökohtaiset menonsa. Omistusasunnon tai muiden hallinnassa olevien asuntojen asumiskustannuksia ei huomioida palvelumaksuja määriteltäessä.

Palvelusetelin arvoa ei harkita, mikäli asiakkaalla on talletuksia yli 4.000 euroa tai muuta huomioitavaa omaisuutta. Edunvalvontapalkkio huomioidaan vähennyksenä.

Perusturvan asiakasmaksut

4. Lyhytaikainen palveluasuminen

Toteutetaan palvelusetelillä. Lyhytaikaisesta palveluasumisesta peritään maksua 38,10 €/vrk ja päivähoidosta/ yöhoidosta 17,60 €/pv. Lyhytaikainen hoito palveluasumisessa ei kerrytä maksukattoa. Terveystenhuollon maksukatto (asiakasmaksulain 6 a §) ei vaikuta tämän maksun määräytymiseen.

5. Tukipalvelut**5.1. Ateriapalvelut**

Myönnetään kotipalvelun asiakkaille.

Aamu- tai iltapala 3,00 €

Eläkeläislounas 6,40 €

Päivällinen 6,40 €

5.2. Pyykkipalvelu on pääsääntöisesti yksityistetty.

Pyykinpesu kotipalvelussa 12,80 €/kerta

Pyykin kuljetus 3,35 €/suunta

5.3. Saunapäivä 10,00 €/kerta

Saunakuljetus 7,00 €/kerta

Saunan käyttö ilman saunapalvelua 3,00 €/kerta

5.4. Kauppapalvelu 5,50 € kerran viikossa

Kotipalvelun kaupassakäynti 32,00 €/h, minimi 1 tunti

5.5. Senioreitten toimintapäivät järjestetään yhteistyössä Pohjanmaan sosiaalipsykiatrisen yhdistyksen kanssa.

Perusturvan asiakasmaksut

5.6. Turvapuhelin

Bruttotulot €/kk	€/kk
- 732	10,40
733 - 993	21,60
994 - 1516	40,65
1517 -	45,80

Maksu sisältää turvapuhelinlaitteen ja/tai rannekkeen, sen normaalista käytöstä ja kulumisesta johtuvien vikojen korjauksen sekä paristojen ja akkujen vaihdon, hälytyspäivystyksen ja kotipalvelun auttamiskäynnit sovitun mukaisesti.

5.7. Alvar-palvelu on kotihoidon asiakkaille maksuton.

5.8. Turvahälytyskäynti, tilapäinen yöpartio-, nostoapu- sekä turvapalvelukäynti 15 €/kerta, enintään 120 €/kuukausi.

6. Omaishoitajan vapaan aikaiset palvelut

Palveluista, jotka kunta järjestää omaishoitajan lakisääteisen vapaapäivän ajaksi ja jotka korvaavat omaishoitajan antamaa hoitoa ja huolenpitoa, peritään vuorokaudelta 11,40 € (asiakasmaksulain 6 b §). Asiakkaan omaa maksuosuus 11,40 €/vrk myös toimeksianto- ja ostopalvelutapauksissa.

8. Vammaispalvelulain/kehitysvammalain mukaisen asumispalvelun maksut

Vammaisen henkilön asumiseen liittyvät menot vuokra, vesi ja sähkö sekä ateriat laskutetaan asukkaalta.

Kehitysvammaisen asukkaan ylläpidosta peritään maksu, mutta muuten asumispalvelut ovat käyttäjille maksuttomia. Alle 16-vuotiaille kaikki maksutonta.

Terveystieteiden tutkimuskeskuksen (13267/2010) 29 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettuna laitoshoidona annettua kuntoutushoidosta tai kehitysvammaisen erityishuoltona annettua kuntoutushoidosta voidaan periä enintään 16,90 €/hoitopäivä.

Perusturvan asiakasmaksut

9. Sosiaalihuoltolain mukainen asumispalvelu ja laitoshoido

Sosiaalihuoltolain mukaisessa asumispalvelussa peritään palvelumaksu samoin perustein kuin säännöllisessä kotipalvelussa. Palvelumaksu peritään 35 prosenttia bruttotuloista yhdeltä henkilöltä.

- Maksuun lisätään peruspalvelumaksu 34 €, mikäli asumispalvelu ei sisällä yövalvontaa ja asiakas itse huolehtii pyykinpesun ja siivouksen sekä hankkii itse pesuaineet ja tarvikkeet.
- Perusmaksu on 72 €, mikäli asuminen sisältää yövalvonnan, mutta asiakas itse huolehtii pyykinpesun ja siivouksen ja hankkii itse pesuaineet ja tarvikkeet.
- Perusmaksu on 110 €, mikäli asuminen sisältää kaiken yllämainitun.

Lisäksi asukas maksaa itse vuokran, sähkön ja veden sekä ateriat.

10. Lastensuojelun maksut

Lapsen tai nuoren tuloista sosiaali - ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 7 §:n 2 ja 3 momentin perusteella perittävä maksu lastensuojelulain mukaisena avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona järjestetystä perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalveluista voi olla enintään 1 879,90 € kuukaudessa.

11. Lapsiperheiden tilapäisen kotipalvelun maksut

Lapsiperheiden tilapäinen kotipalvelu (sosiaalihuoltolain 1301/2014 19 §) on sosiaalihuoltolain mukaista sosiaalipalvelua. Sen tavoitteena on tukea perhettä arjessa selviytymisessä. Kotipalvelu toteutetaan aina yhteistyössä perheen kanssa.

Kotipalveluun sisältyviä tukipalveluita ovat ateria-, vaatehuolto- ja siivouspalvelut sekä sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut.

Lapsiperheiden tilapäisestä kotipalvelusta peritään maksu käytetyn ajan perusteella.

Aika	Maksu
alle 3 h	12 €
3-6 h	25,60 €
7-10 h	37,50 €

Perusturvan asiakasmaksut

12. Kaikissa asiakasmaksupäätöksissä sovelletaan

Maksun enimmäismäärä (Laki 2 §):

”Palveluista perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen.”

Maksukykyä määriteltäessä huomioon otettavat tekijät (Laki 10 §):

Maksukykyä arvioitaessa ja maksun suuruutta määrättäessä voidaan, sen estämättä mitä muussa laissa säädetään, ottaa huomioon henkilön eläminen yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisessa olosuhteissa, alaikäisen lasten elämisen samassa taloudessa, henkilön tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut maksukykyyn vaikuttavat seikat sekä lapsen elatuksesta annetussa laissa tarkoitettu elatusvelvollisuus siten kuin niistä tässä laissa tai sen nojalla annetussa asetuksessa tarkemmin säädetään.

Maksukyvyyn mukaan määräytyvän maksun suuruutta määrättäessä otetaan huomioon palvelua käyttäneiden henkilöiden tulot siten kuin tässä laissa tai sen nojalla annetussa asetuksessa tarkemmin säädetään.

Maksun perimättä jättäminen tai alentamienn (Laki 11 §):

Sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyyn mukaan määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteutumista.

Arviointi siitä, voidaanko kotihoidon, asumispalvelun ja pitkäaikaisen laitoshoidon asiakasmaksua alentaa tai jättää perimättä asiakasmaksulain 11 §:n perusteella, tehdään asiakkaan tekemän kirjallisen hakemuksen perusteella. Maksun alennusten ja vapautusten yleisenä perusteena pidetään toimeentulotuen myöntämisperusteita. Hakemuksen ja liitteenä toimitettujen tositteiden tietojen perusteella sosiaalityöntekijä tekee toimeentulotuen koelaskelman, jossa huomioidaan kaikki asiakkaan nettotulot sekä toimeentulotuessa määritellyt kuukausittaiset menot. Maksun alentamista ja vapautusta harkittaessa huomioidaan myös asiakkaan varallisuus, esimerkiksi talletukset, arvopaperit ja muussa kuin omassa asumiskäytössä olevat kiinteistöt.

Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palvelun alkaessa pienituloisen ja vähävaraisen asukkaan vuokraasunnosta aiheutuvat menot voidaan ottaa huomioon asunnon irtisanomisajan loppuun asti. Omistusasunnosta pitkäaikaiseen asumispalveluun siirtyvälle voidaan tarvittaessa antaa aikaa asuntojärjestelyjä varten kolme (3) kuukautta päätöspäivämäärästä alkaen. Eriyisen painavin perustein voidaan palvelunmyöntäjän päätöksellä antaa aikaa enintään kuusi (6) kuukautta. Mikäli kolmen – kuuden kuukauden jakso asuntojärjestelyjä varten on huomioitu ennen asumispalvelun

Perusturvan asiakasmaksut

alkamista esimerkiksi laitoshoidon maksua määriteltäessä, ei sitä huomioida uudelleen asumispalvelun maksua määriteltäessä.

Mikäli asiakas laittaa omistamansa asunnon vuokralle järjestelyajan kuluessa, otetaan vuokratulo huomioon vuokrausajankohdasta alkaen, kuten edellä on ohjeistettu. Jos asiakas ei vuokraa asuntoaan, vaan säilyttää sen kuitenkin maksaen yhtiövastiketta, ei vastiketta tarvitse enää järjestelyajan päätyttyä huomioida asumiseen liittyvänä menona.

Asumiskustannusten huomioimiseen vähennyksenä vaikuttaa asiakkaan varallisuus. Mikäli asiakkaalla on säästöjä, hänen katsotaan voivan kustantaa aiemman asuntonsa menot säästöistään. Muusta kuin vakituksena asuntona käytetystä asunnosta aiheutuvia kuluja ei oteta huomioon vähennyksenä.

Kuolinpesän menoja ja kuluja huomioidaan vain silloin jos asiakkaan toimeentulo tai käyttövara uhkaa huomiotta jättämisen vuoksi vaarantua. Jos asiakkaalla on varallisuutta, ei kuolinpesän menoja ja kuluja huomioida. Jos pitkäaikaisen palvelun piirissä olevalla henkilöllä on osuus kuolinpesästä tms., huomioidaan mahdolliset menot ja kulut myös kuolinpesän osalta sen mukaisesti mikä palvelun piirissä olevan henkilön osuus kyseessä olevasta kuolinpesästä on.

Menoina voidaan vähävaraisen kotona asuvan henkilön (tarkoittaa käytännössä kotihoiton asiakasta tai ympärivuorokautisen hoidon kohdalla kotiin jäävää puolisoa) kohdalla huomioida taloyhtiön teettämiin remontteihin liittyen taloyhtiön vastikkeen rahoitusosuuden tai pääomavastikkeen korot. Varsinaista rahoitusvastiketta ei hyväksytä menoksi. Omatoimisesti teetettyjen tai tehtyjen remonttien kustannuksia ei huomioida menona. Menoina ja kuluina ei myöskään huomioida ns. sijoitusasuntojen tai pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa hoidossa olevien henkilöiden entisten asuntojen remonttikustannuksia vaikka ne olisivatkin taloyhtiön aloitteesta teetettyjä.

Maksukyvyn mukaan määräytyvien maksujen tarkistaminen

Asiakkaan maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut (pitkäaikainen laitoshoido, kotona annettavan palvelun kk-maksu, asumispalvelut) määrätään toistaiseksi.

Maksu tarkistetaan kuitenkin silloin, kun

- palvelun käyttäjän tai perheen maksukyky on olennaisesti muuttunut
- kun on ilmeistä, että maksua määrättäessä huomioon otettavat perheen olosuhteet ovat muuttuneet
- maksu osoittautuu virheelliseksi
- palvelu- ja hoitosuunnitelmaa muutetaan.

Asiakkaalle lähetettävään maksupäätökseen lisätään teksti, jossa ilmoitetaan asiakkaan velvollisuudesta ilmoittaa päätöksen perusteena olevien tulojen muutoksista.

Perusturvan asiakasmaksut

Osa sosiaali- ja terveydenhuollon maksuista on sidottu indekseihin. Indeksitarkistukset tehdään joka toinen vuosi.

Maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut tarkistetaan vähintään joka toinen vuosi.

Jatkuvan kotihoidon asiakkaiden tulot tarkistetaan vuosittain ja tehdään uudet maksupäätökset.

Teksteissä mainitut pykäläkohdat viittaavat sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettuun lakiin (734/1992) ja asetukseen 912/1992) ja niihin myöhemmin tehtyihin muutoksiin.